

Зашто Венецуела, земља са највећим резервама нафте у свету, нема економску снагу једне Саудијске Арабије која 75 одсто буџетских прихода намирује извозом нафте? Какве то везе има са чињеницом да су САД, и даље највећи увозник нафте, први пут за 40 последњих година објавиле колико дугују Саудијској Арабији, рекли би противници теорије завере.

Заговорници те теорије би, пак, подсетили да је невољно објављивање тог податка који показује да је Саудијска Арабија један од 10 највећих кредитора САД, био један од уступака који је Вашингтон учинио како би се очували стратешки односи са Саудијском Арабијом.

Председник Венецуеле Николас Мадуро, очигледно мисли да све то, итекако има везе. Јер политика у преводу значи профит, а Венецуела је земља са највећим резервама нафте, а САД њен највећи потрошач.

Да мисли другачије, председник Венецуеле вероватно не би уводио двомесечно ванредно стање у земљи само због тешке економске ситуације и сукоба демонстранта и полиције. Увео га је, како је навео, због планова Организације земаља извозница нафте (ОПЕК) и Сједињених Америчких Држава да свргну са власти његову левичарску владу.

Ванредно стање је уследило после смена власти у неколико кључних држава Латинске Америке које тешко да би се могле назвати случајним следом догађаја.

Довољно је присетити се крвавих догађаја на тлу Латинске Америке у другој половини прошлог века када су САД биле главни креатор доласка војних хунти на власт, чувара њених интереса. Мало ко је сумњао да су се САД, доласком левице на власт у Латинској Америци, почетком овог века, помириле са губитком те интересне сфере.

Да су своје људе имали на свим битним местима указује и податак Викиликса да је потпредседник Бразила Мишел Темер, који је постављен за в.д. шефа државе, уместо такорећи већ смењене председнице Дилме Русеф, амерички доушник. Према писању портала Викиликс, Темер је достављао политичке информације Савету за националну безбедност САД и америчкој војсци.

Американци, признати зналци у послу обарања влада, под фирмом туђе боље будућности, а зарад сопственог интереса, тешко да би пропустили прилику која се указала и у Венецуели.

Довољно је било да је подстакну пре свега утичући на цену нафте у свету, која је већ дуже времена на ниском нивоу, а то је оно од чега Венецуела живи.

Мадуро је августа прошле године изјављивао да је америчка војска поставила своје агенте у Амбасаду САД у Каракасу, у намери да они руководе реализацијом плана саботаже посрнуле венецуеланске привреде и да подстакну насиље.

Да му се власт клима дефинитивно је потврђено када је у децембру прошле године опозиција освојила двотрећинску већину у парламенту после 16 година владавине социјалиста.

Грађани Венецуеле су показали да су уморни од високе стопе криминала, несташница основних намирница и високе инфлације, економске кризе додатно погоршане због смањења прихода од нафте из којих се финансира јавна потрошња.

Под теретом економске кризе лако се заборавило да је, према подацима Светске банке, вредност бруто домаћег производа Венецуеле 2005. године била 145,5 милијарди долара, а 2013. године 438,2 милијарде, као и да је 2005. године 43,7 одсто становништва спадало у сиромашну популацију, а да је 2008. године та цифра готово била преполовљена — 25,4 одсто. Незапосленост је 1999. године износила 15,3 одсто, а 2013. године је спуштена на 7,5 одсто.

Мадуро је признао победу опозиције, али и подсетио на историју државних удара у Латинској Америци окрививши противнике да покушавају да саботирају привреду земље која зависи од нафте и да дестабилизују његову власт.

„Данас могу да кажем да је тријумфовао економски рат“, рекао је тада Мадуро у телевизијском обраћању нацији из председничке палате.

Од тада протесте организују Мадурови опоненти, а недавно су тражили и референдум за његов опозив. Тамошњи аналитичари процењују да ће социјалиста Мадуро, уз опозицију у парламенту, тешко дочекати крај мандата 2018. године у председничкој резиденцији.

(Спутњик)